

Ĉu Jesuo havis du spiritojn kaj du mensojn: unu dian kaj unu homan?

Ahmed Al-Amir

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

ISLAMLAND.COM

En la Nomo de Allah, la Plej Kompatema, la Plej Favorkora

Enkonduko

Laŭdado estu al Allah, kiu sendis Mohamedon kiel portanton de bonaj novaĵoj kaj avertoj, kiel vokanton al Allah laŭ Lia permeso, kaj kiel lumo brilega, kaj kiu honoris liajn kunulojn kaj donis al ili grandan meriton. Ke Allah sendu abundajn kaj daŭrajn benojn kaj pacon sur Mohamedo, lia familio kaj liaj kunuloj.

Mesaĝo de Amo al Jesuo (paco estu sur li):

La amo al Jesuo (paco kaj beno estu sur li) estas profunde enradikiĝinta en la koro de ĉiu islamano kaj kristano. Ĉiu el ili estus preta oferi sian vivon kaj havaĵojn por li. Se Jesuo aperus hodiaŭ, ĉiuj sinceraj islamanoj kaj kristanoj sekvus lin kaj starus flanke de li. Fakte, se Jesuo aperus nun, li sekvus la instruojn de Mohamedo (ﷺ) (paco kaj beno estu sur li), kiel diris la Profeto Mohamedo (ﷺ):

“Se Moseo estus vivanta, li ne havus alian elekton ol sekvi min.”

(Hadito konfirmita de Al-Albani)

Tial, ni ĉiuj deziras sekvi la veran religion, kredon kaj instruojn de Jesuo (ﷺ), por ke ni estu veraj kaj sinceraj sekvantoj. Tamen, tiuj kiuj mensogas pri Jesuo (ﷺ) estas tiuj, kiuj atribuas al li religion, kredojn kaj instruojn, kiujn li neniam predikis nek konis.

Mi studis la kredon de Jesuo (ﷺ), liajn instruojn kaj la historion de la Eklezio, kaj mi malkovris fundamentan diferencon inter la doktrino de Jesuo (ﷺ) kaj la doktrino nuntempe instruata de la Eklezio. Komence, tiu diferenco estis malgranda, sed kun la tempo ĝi kreskis kaj kaŭzis gravajn teologiajn problemojn. La Eklezio provis solvi tiujn problemojn inventante novajn ideojn, sed tiuj ideoj nur pliprofundigis la diferencojn. La situacio atingis punkton, kie la Eklezio sentis sin devigita inventi mirigan kaj strangajn ideon — ideon, kiun nek Jesuo, nek liaj disĉiploj, nek Paŭlo, nek iu ajn en ilia epoko iam imagintus!

Tiu ideo estas la plej danĝera sekreto, kiun la plej multaj kristanoj ne konas rilate al la doktrino de la nuntempaj eklezioj, nome:

“Jesuo havis du spiritojn: unu dian kaj unu homan; du mensojn: unu dian kaj unu homan; kaj du volojn: unu dian kaj unu homan.”

En ĉi tiu libro, kun la permeso de Allah, ni detale pritraktos ĉi tiun koncepton, esplorante kiel ĝi fariĝis la fundamenta kaj oficiala doktrino sur kiu baziĝas la

kredo de ĉiuj modernaj eklezioj, malgraŭ ĝiaj evidentaj kontraŭdiroj kun la kredoj de Jesuo, la unuaj Patroj de la Eklezio, la kristanaj Biblio, **kaj kun ĉiu homa logiko!**

Ni retroiros al la epoko de Jesuo (ﷺ) por montri la doktrinojn, kiun li klare proklamis, kiun liaj disĉiploj kredis, kaj kiun ĉiuj liaj veraj sekvantoj adoptis. Tiu doktrino estas klare menciita en la kristanaj Biblio.

Plie, ni ekzamenos la intensan teologian konflikton inter la disĉiploj de Jesuo kaj Paŭlo de Tarso, kaj kiel la kristana mondo poste dividiĝis en du lernejojn: la lernejon de Jesuo kaj liaj disĉiploj, kaj la lernejon de Paŭlo kaj liaj sekvantoj. Ni analizos kiel la nuntempa kristana mondo sekvas la lernejon de Paŭlo anstataŭ tiun de Jesuo, kaj kiel tiu lernejo evoluis tra la tempo, ŝanĝante doktrinojn kaj instruojn ĝis formi religion **komplete malsaman** al tiu de Jesuo (ﷺ). Tiu ŝanĝo fariĝis aparte evidenta kiam la eklezioj forlasis sian originalan doktrinojn kaj la kredojn de la unuaj Patroj de la Eklezio, kaj sub politika premo de pagana imperiestro, ili akceptis la kredon de juna egipto ĉirkaŭ dudekjara — nome, **Atanasio el Aleksandrio** —, kiu tiam eĉ ne estis pastro.

Kiam oni diris al li: **“La tuta mondo estas kontraŭ vi,”**

li respondis: **“Do mi estas kontraŭ la tuta mondo.”**

Ahmed Al-Amir

Ĉapitro Unu

Ĉu Jesuo havis du spiritojn kaj du mensojn?

Kristana percepto pri Jesuo:

La kristana percepto pri Jesuo estis temo de intensaj debatoj inter eklezioj kaj klerikoj ekde la unua jarcento, kaj ĝi daŭras ĝis hodiaŭ. Ĉiu grupo havas sian propran interpreton pri kiu estis Jesuo. Ĝenerale, kristanoj estas dividitaj en tri ĉefajn kredojn pri Jesuo:

1. Iuj kredas, ke Jesuo estas la Filo de Dio, ĉar li naskiĝis sen patro. Tamen, ili ne konsideras lin Dio mem, sed sankta homa estaĵo ligita al la ĉielo. Tamen, ili ankaŭ vidas lin kiel dia, ĉar “la Filo de Dio devas esti dia.” Laŭ ĉi tiu kredo, Dio sendis Jesuon por esti krucumita kaj morti por elaĉeti la homaron el la origina peko.
2. Aliaj kredas, ke Jesuo estas vere la Filo de Dio, simile al la antikvaj grekaj dioj, kiuj edziĝis kaj havis infanojn.
3. Alia grupo sekvas la oficialan doktrinon de la Eklezio, kiu instruas, ke Jesuo estas Dio mem, kiu prenis homan formon por ke la homoj povu vidi Lin.

Mallonga resumo de la doktrino pri la Triunuo:

La nuntempaj eklezioj kredas, ke Dio [Glorata kaj altigita estu Li, super tiaj atribuoj] ekzistas eterne kiel tri Personoj aŭ Hipostazoj:

1. La Hipostazo de la Esenco (t.e., la propra Estaĵo de Dio).
2. La Hipostazo de la Vorto aŭ la Menso (t.e., la racia Parolo de Dio aŭ Lia Parolanta Intelektio).
3. La Hipostazo de la Spirito (t.e., la Spirito de Dio).

La Eklezio klarigas ĉi tiujn terminojn dirante, ke Dio havas «Esencon», «Vorton (Menson)» kaj «Spiriton». Tamen, ne temas pri partoj aŭ komponantoj de Dio. Ĉi tiu doktrino asertas, ke la Hipostazo de la Esenco havas sian propran Menson kaj Spiriton, la Hipostazo de la Vorto havas sian propran Esencon kaj Spiriton, kaj la Hipostazo de la Spirito havas sian propran Esencon kaj Menson. **Tiel, ĉiu el ili estas sendependa Dio, tamen ĉiuj estas ankoraŭ unu sola Dio!** [Glorata kaj altigita estu Dio super tiaj atribuoj].

Laŭ la Eklezio, post la naskiĝo de Jesuo, ĉi tiuj terminoj estis modifitaj:

1. La Hipostazo de la Esenco fariĝis la Patro.
2. La Hipostazo de la Vorto fariĝis la Filo.
3. La Hipostazo de la Spirito restis kiel la Sankta Spirito.

La Eklezio instruas, ke **antaŭ la naskiĝo de Jesuo**, ne ekzistis nek la Patro nek la Filo; ĉi tiuj roloj aperis nur **post** la naskiĝo de Jesuo.

La celo de la enkarniĝo de Jesuo:

La Eklezio kredas, ke la Hipostazo de la Esenco (Dio) deziris esti la pekono de Adamo, kiu okazis kiam li manĝis de la malpermesita arbo en la paradizo. Por ke tiu peko estu pardonita, estis necese, ke sango estu verŝita kaj ke iu estu krucumita. Ĉar tiu peko transdoniĝis al ĉiuj idoj de Adamo, ĝi fariĝis peko senlima, kio signifis, ke finhava estaĵo (homo) ne povis esti ĝin.

Tial, tiu kiu devis esti krucumita devis esti estaĵo senlima (t.e., Dio mem — altigita estu Li super tiaj kredoj). Do la Hipostazo de la Esenco sendis la Hipostazon de la Vorto (la Menso de Dio) por enkarniĝi en homa formo, esti krucumita kaj morti sur la kruco.

La enloĝiĝo de la “Vorto de Dio” en la ventro de Maria kaj ĝia enkarniĝo en Jesuo:

La Eklezio instruas, ke la Hipostazo de la Vorto malsupreniris kaj enloĝiĝis en la ventro de Maria, prenante iom da ŝia sango por formi al si homan korpon, tiel ke ĝi povu aperi en homa formo kaj esti krucumita por esti la originan pekono.

Tamen aperis serioza problemo: laŭ la Biblio, Jesuo estis homa estaĵo, kiu montris homajn trajtojn kiel malfortecon, mankon de scio kaj suferon. Fine, li estis krucumita kaj mortis. Antaŭ sia morto, li eĉ laŭte ekkriis:

“Mia Dio, mia Dio, kial Vi forlasis min?”

Kiel li povus esti Dio se li mortis, mankis al li scio kaj li bezonis helpon?

Por solvi tiun kontraŭdiron, la Eklezio enkondukis alian doktrinon, asertante ke kiam la Hipostazo de la Vorto malsupreniris en la ventron de Maria kaj prenis sangon de ŝi por formi homan korpon, ĝi ankaŭ akiris homan animonkun propra menso, konscio kaj volo.

Sed se Jesuo havis kaj apartan dian spiriton kaj apartan homan spiriton, ĉu tio ne signifus, ke efektive ekzistis du malsamaj personoj ene de li — unu dia kaj unu homa?

La Eklezio malakceptas tiun ideon kaj insistas, ke Jesuo estis unu sola persono kun du spiritoj, du mensoj, du volojkaj du kapabloj.

Tiu kredo tamen donis originon al pluraj teologiaj kontraŭdiroj. Antaŭ ol analizi ilin, ni difinos kelkajn ŝlosilajn konceptojn, kiuj helpas klarigi la temon.

1. Difino de Enloĝiĝo:

La enloĝiĝo rilatas al la procezo en kiu spirito sen korpo eniras la korpon de alia persono (kiu jam havas sian propran spiriton kaj korpon), sen kunfandiĝi nek unuiĝi kun ĝi. Anstataŭe, ĝi restas aparta, sed prenas kontrolon super la korpo kaj la animo de la gastiganto.

Ekzemplo de tio troviĝas en la Evangelio laŭ Mateo (ĉapitro 8, versoj 28–32), kie malbonaj spiritoj (demonoj) eniris en du virojn, kaj poste Jesuo elpelis ilin, igante ilin eniri en ŝafaron da porkoj:

“28 Kiam Jesuo alvenis... du demonhavantoj elvenis el la tomboj renkonte al li... 29 Kaj ili ekkriis (la demonoj): ‘Kion vi volas de ni, Filo de Dio?’... 32 Jesuo diris al ili: ‘Iru.’ Kaj ili eliris kaj eniris en la porkojn. Tiam la tuta ŝafaro ekkuris laŭ deklivo al la maro kaj dronis en la akvo.”

Alia ekzemplo estas la enloĝiĝo de la Sankta Spirito, kiel menciite en Agoj de la Apostoloj (ĉapitro 2, versoj 3–4):

“3 Ili vidis aperi langojn kvazaŭ de fajro, kiuj disiĝis kaj surmetiĝis sur ĉiun el ili. 4 Ĉiuj pleniĝis de la Sankta Spirito.”

Tiel, la Eklezio instruas, ke “Dio, la Vorto” (la dua Hipostazo) malsupreniris en la ventron de Maria kaj prenis iom da ŝia sango por formi al si homan korpon. Tamen, li ne unuiĝis nek kunfandiĝis kun la korpo aŭ la animo de Maria. Se li estus kunfandiĝinta kun ŝi, tiam Maria mem estus fariĝinta kvara Hipostazo de Dio: “la Hipostazo de la Patrino” [Glorata kaj altigita estu Dio super tiaj atribuoj!]

2. Difino de Enkarniĝo:

Enkarniĝo rilatas al spirito, kiu ne havas korpon kaj estas nevidebla, kaj kiu prenas por si propran fizikan korpon, por ke ĝi povu esti vidata per homaj okuloj. En tiu kazo, la spirito posedas kaj tute regas tiun korpon.

Ekzemple, se malbona spirito enkarniĝas en formo de ŝafo, tio ne signifas, ke ĝi enloĝiĝis en jam ekzistanta ŝafo kun sia propra korpo kaj spirito. Pli ĝuste, tio signifas, ke la malbona spirito prenis por si mem korpon en la formo de ŝafo — kie kaj la spirito kaj la korpo videbla apartenas al ĝi.

Tiu koncepto estas subtenata de la Dua Letero al la Korintanoj (11:14):

“Kaj ne estas mirige, ĉar la sama Satano ŝajnigas sin kiel anĝelo de lumo.”

(Tio signifas, ke li aperas en la formo de anĝelo kun propra korpo el lumo, ne ke li enloĝas en jam ekzistanta anĝelo.)

Simile, en la Apokalipso (20:2):

“Li kaptis la drakon, tiun malnovan serpenton, kiu estas la Diablo kaj Satano, kaj ligis lin por mil jaroj.”

3. Difino de Unuiĝo kaj Kunfandiĝo:

Unuiĝo kaj kunfandiĝo okazas kiam du sendependaj kaj apartaj entoj kunfandiĝas tiel plene, ke ili dissolviĝas unu en la alian, tiel ke ili ne plu estas distingeblaj aŭ separataj.

Ekzemple, kiam guto da vinagro dissolviĝas en akvo, ĝi fariĝas nedistingebla de la akvo mem. Aŭ kiam du kompanioj tute kuniĝas, ili formas unu pli grandan firmaon, perdante siajn antaŭajn sendependajn identecojn.

4. Difino de Unuiĝo kaj Kunuleco:

Tiu tipo de unuiĝo rilatas al du sendependaj kaj apartaj entoj, kiuj kuniĝas kaj akompane ekzistas kiel unuigita paro, sed ĉiu konservas sian propran identecon kaj naturon.

Malsame ol kunfandiĝo, ĉi tiu speco de unuiĝo ne implikas miksiĝon, dissolviĝon, nek transformon de la naturo de iu el la partoj.

Ekzemple: Du kompanioj povas formi partnerecon sub pli granda ento, dum ili konservas sian propran sendependecon kaj identecon.

La rilato inter la “Hipostazo de la Vorto” kaj Kristo laŭ la supraj difinoj:

1. Enloĝiĝo:

La Eklezio malakceptas la ideon de enloĝiĝo, tio estas, ke la “Hipostazo de la Vorto” enloĝiĝis en jam ekzistanta viro nomata Jesuo, ĉar Jesuo ankoraŭ ne estis naskita kiam la “Hipostazo de la Vorto” eniris la ventron de Maria.

Laŭ la Eklezio, la “Hipostazo de la Vorto” estas mem Kristo.

Tial, la rilato ne estis enloĝiĝo.

2. Enkarniĝo:

La Eklezio malakceptas la ideon de enkarniĝo, tio estas, ke la Spirito de Dio (la Hipostazo de la Vorto) prenis homan korpon sen propra spirito, nur por aperi en ĝi.

La Eklezio kredas, ke Kristo havis du spiritojn, unu dian kaj unu homan, ene de sia fizika korpo.

Tial, la rilato ne estis enkarniĝo.

3. Unuiĝo kaj Kunfandiĝo:

La Eklezio malakceptas la ideon de unuiĝo kaj kunfandiĝo, tio estas, ke la homa spirito de Kristo kunfandiĝis kun la dia spirito de la “Hipostazo de la Vorto” tiel, ke ili fariĝis unu sola spirito.

Ĝi ankaŭ malakceptas la ideon, ke la homa volo de Kristo estis absorbita de la dia volo, formante unuigitan volon.

Anstataŭe, la Eklezio instruas, ke Kristo havis du malsamajn spiritojn, du apartajn volojn, kaj du sendependajn mensojn, ĉiuj ene de unu homa korpo.

Tial, la rilato ne estis kunfandiĝo nek kompleta unuiĝo.

4. Unuiĝo kaj Kunuleco:

La Eklezio malakceptas la ideon, ke Kristo estis efektive du sendependaj personoj, kiuj kuniĝis kaj kunvivis ene de lia fizika korpo: unu persono estante “Dio la Vorto” kaj la alia “Jesuo la homa estaĵo”.

Tiu kredo pri unuiĝo kaj kunuleco implicus enloĝiĝon, kio kontradiktas la doktrinon de elaĉeto kaj krucumo.

Se Kristo estus du apartaj personoj, tio signifus, ke nur la limigita homa estaĵo estis krucumita, kaj ne la senfina Dio — ideo, kiun la Eklezio konsideras neakceptebla.

Tial, la rilato ne estis unuiĝo kun kunuleco.

Ĉapitro Du

La doktrino de la Eklezio pri la naturo de Kristo kaj la rilato inter lia homeco kaj lia dieco

Se la rilato inter la dieco kaj la homeco de Kristo ne estis enloĝiĝo, nek enkarniĝo, nek kunfandiĝo, nek kunuleco — **do kio ĝi estis?**

La doktrino de la Eklezio pri la naturo de Kristo, naskita de la Virgulino:

«Li estas la Hipostazo de la “Vorto de Dio”, unuiĝinta kun homa korpo kaj homa animo. Li enloĝis en la ventro de la Virgulino kaj prenis sangon el ŝia ventro por krei al si korpon, en kiu li povu manifesti sin al ni, esti krucumita kaj morti.

Tamen, li ankaŭ kreis al si homan animon. Tiel, la dia spirito unuiĝis kun la homa spirito kaj la homa korpo, igante Kriston posedi du kompletajn naturojn: unu plene dia kaj alia plene homa.

Ĉi tiu unuiĝo okazis sen kunfandiĝo nek miksiĝo (ĉiu naturo restis aparta kaj sendependa sen kombiniĝo), sen ŝanĝo (la dia naturo tute ne ŝanĝis la homan naturon, nek inverse), kaj sen disiĝo (la dieco ne disiĝis de la homeco eĉ ne dum unu sola momento, ekde la momento kiam tiu homa estaĵo estis kreita, dum la krucumo kaj la morto. Li restis unuiĝinta kun li sur la kruco, restis unuiĝinta kun la animo post ĝia eliro el la korpo, kaj restis unuiĝinta kun la korpo post la foriro de la animo).

Tial, li estas plene Dio kaj plene homo samtempe. Li ne estas du personoj, sed unu sola persono kun du spiritoj, du naturoj, du mensoj, du intelektoj, du kapabloj kaj du volo: unu dia kaj unu homa.»

Tiel, tiu kiu spertis homan malfortecon, kiel manĝi, morti kaj manki je scio, estas “Kristo la homo”, dum tiu kiu faris miraklojn estas “Kristo la Dio”.

La Eklezio proponas analogion por klarigi la unuiĝon de la du naturoj — dia kaj homa — en Kristo, komparante ĝin kun la unuiĝo inter fero kaj fajro. Kiam la fero estas varmigita de fajro, la fajro unuiĝas kun la fero sen ke la fajro fariĝu fero, nek ke la fero fariĝu fajro. Bati la feron ne tuŝas la fajron nek atingas ĝin.

Simile, la krucumo kaj la morto tuŝis la homan naturon, sed ne atingis la dian naturon, malgraŭ la unuiĝo inter ambaŭ.

Deklaroj de la Patroj de la Eklezio pri la unuiĝo de la naturoj de Kristo:

Sankta Atanasio la Apostola, Atanasio la 1-a de Aleksandrio [296–373]:

“La Vorto de Dio venis en sia propra persono.”

Sankta Cirilo la Granda, Cirilo de Aleksandrio [376–444]:

“Dio la Vorto ne prenis sur sin homan personon, sed li prenis sur sin kompletan homan naturon — korpon kun racia animo — kaj tute igis tiun homan naturon sia propra, kondukante ĝin al natura unuiĝo kun sia dieco.”

Sankta Cirilo la Granda ankaŭ diris:

“Li (Kristo) estas konsiderata unu, komponita el du. Li estas unu sola Filo, en kiu la dia kaj la homa naturoj estas kunigitaj kaj unuiĝintaj en maniero nedeskribebla kaj nekomprenebla, formante unu solan enton. Pro tio, li estas ankaŭ konsiderata la peranto inter Dio kaj la homaro, ĉar li kunigis en si mem du aferojn, kiuj antaŭe estis tre malproksimaj unu de la alia, disigitaj per granda abismo — nome, la dieco kaj la homeco. Li kunigis ilin en si mem, tiel konektante nin kun Dio la Patro per li.”

Sankta Cirilo la Granda ankaŭ asertis:

“La Logos (la Vorto de Dio) ne povas esti nomata Kristo memstare; same, Kristo ne devus esti priskribata simple kiel ‘portanto de Dio’, ĉar tio implicus, ke Dio la Vorto nur uzis la homan naturon kiel instrumenton. Anstataŭe, ni devas konfesi, ke ‘Dio vere fariĝis homo’.”

Refuto de ĉi tiu doktrino:

Ĉi tiu doktrino estas malracia kaj kontraŭas logikon pro la jenaj kialoj:

1. Unuiĝo devas esti aŭ kunfandiĝo aŭ kunuleco:

Ĉi tiu doktrino samtempe asertas kaj neas la unuiĝon de la du naturoj. Sed ĉiu unuiĝo nepre devas fali en unu el du kategorioj:

1) Unuiĝo kaj kunfandiĝo de la du naturoj:

Tio signifus, ke Kristo havis nur unu naturon — aŭ dian aŭ homan — ĉar ambaŭ estus kunfanditaj en unu sola.

2) Unuiĝo kaj kunuleco:

Tio implicus, ke efektive estis du personoj vivantaj en la korpo de Kristo: unu dia kaj unu homa.

Tamen, tio kontraŭdiras la doktrinon de krucumo kaj elaĉeto, ĉar ĝi implicus, ke tiu kiu estis krucumita kaj mortis estis nur la homa Jesuo, dum la dia parto ne mortis.

Ĉar Dio ne povas morti, tio signifus, ke la ago de elaĉeto neniam realiĝis, kaj la veno de Kristo estus senutila!

2. La animo havas la funkcion doni vivon al la korpo:

Laŭ la kristana kredo, Dio estas spirito. Se Dio enkarniĝis [Glorata kaj altigita estu Li super tiaj atribuoj!], li ne bezonus homan animon por doni vivon al la korpo, kiun Li prenis.

Do, kiel oni povas aserti, ke Kristo havis du animojn: unu dian (la Spirito de Dio) kaj alian homan?

3. La funkcio de la menso estas liberavolo, rezonkapablo kaj elekto:

La Eklezio instruas, ke “Dio la Vorto” estas la “racia Parolo de Dio” aŭ la “parolanta Intelektio de Dio”.

Se tio estus vera, tiam la menso en la korpo de Kristo devintus esti la menso de Dio, ne homa menso, ĉar Dio ne bezonas homan intelekton.

La Eklezio asertas, ke “Kristo havis du volojn, sed ili ne konfliktis, ĉar lia homa volo submetiĝis al la dia volo.” Kiel pruvon, ĝi citas la jenan versiklon:

Mateo 26:39:

“Iom pli antaŭen, li falis vizaĝaltere kaj preĝis: ‘Mia Patro, se eblas, forigu de mi ĉi tiun pokalon. Tamen ne estu kiel mi volas, sed kiel Vi volas.’”

Tamen, ĉi tiu versiklo fakte montras, ke Kristo havis nur unu volon, kaj ĝi estis homa.

Se li havintus du volojn — unu apartenanta al “Dio la Vorto” kaj alian homan —, kial li preĝis al “Dio la Patro” anstataŭ rilati al la “Dio la Vorto” kiu estus ene de li?

Tio montras, ke la dia volo estis en la ĉielo, ne sur la tero.

Same, en **Johano 5:30**, Jesuo diras:

“Mi ne povas fari ion ajn per mi mem. Mi juĝas laŭ tio, kion mi aŭdas, kaj mia juĝo estas justa, ĉar mi ne serĉas mian propran volon, sed la volon de Tiu, kiu min sendis.”

Ĉi tie li klare referencas al la volo de **“Dio la Patro”**, ne al la volo de **“Dio la Vorto.”**

Krome, la ideo, ke du voloĵ povas ekzisti ene de unu sola persono, estas nenio pli ol filozofia spekulado sen reala bazo. Ĝi estas nur ludado kun vortoj kaj kontraŭdiro en si mem. Eĉ se oni akceptus, ke la homa volo de Jesuo estis tute submetita al la dia volo — kia utilo havus tiu volo, se ĝi tute ne funkciis?

4. La analogio de la fero kaj la fajro estas misa komparo:

Tiu analogio estas nenio pli ol filozofia retoriko kaj vortludo, kio faras ĝin maltaŭga por esti uzata en religiaj tekstoj aŭ kiel pruvo.

La fajro ne unuiĝas kun la fero; post kiam la fero malvarmiĝas, la varmego malaperas. Same, la febro ne kunfandiĝas kun la menso kiam ĝi kaŭzas altan temperaturon, nek la malsano fariĝas parto de la korpo. Ekzistas senfinaj similaj ekzemploj.

Estas granda diferenco inter diri, ke du naturoj unuiĝis kaj fariĝis unu sola persono, kaj diri, ke la fajro eniris la feron kaj influis ĝin per varmigo, sen ke ili fariĝu unu sola persono, nek ke la fajro transformiĝis en fero aŭ akiris ĝian formon.

Tamen, la Eklezio asertas, ke Kristo estas la **“Dio la Vorto enkarniĝinta”** aŭ la **“Dio-homo”**, kio implicas eternan kaj neŝireblan unuiĝon, **kie la du naturoj fariĝis unu sola persono.**

Rilate la argumenton, ke la krucumo kaj la morto tuŝis nur la homan naturon kaj ne la dian, tio efektive montras, ke la tuta doktrino estas artefarita konstruo.

Ekzemple:

Ni supozu, ke viro nomata Marko bezonas kirurgion, sed anstataŭ spertigi ĝin, li unuiĝas kun alia viro nomata Luko kaj petas lin esti operaciita en lia loko. Marko restas “unuigita” kun Luko tenante lian manon dum la kirurgio. La operacio estas farita sur Luko, sed oni insistas diri, ke tiu kiu estis operaciita estis Marko.

Same, la doktrino pri la krucumo kaj elaĉeto baziĝas sur la ideo, ke la krucumito devis esti senfina estaĵo, tio estas, Dio mem (glorata kaj altigita estu Li super tiaj kredoj).

Tamen, la Eklezio diras, ke la krucumito estis la homa naturo, ne la dia.

La Eklezio donas analogion dirante, ke same kiel martelo frapanta la feron ne influas la fajron interne, tiel ankaŭ la krucumo kaj morto ne tuŝis la dian naturon.

5. La frazo “havi du naturojn: unu dian kaj unu homan” estas trompa esprimo:

La vorto “naturo” havas nur tri eblajn signifojn:

1. “Naturo” kiel karaktero aŭ trajto:

Ekzemple, oni diras, ke persono havas bonan naturon kaj alian malican; foje li agas afable, foje kruela, sed li restas la sama persono. Se Kristo havis du naturojn, tio signifus, ke li estis unu sola persono, sed foje Dio kaj foje homo — kion la Eklezio malakceptas, ĉar ĝi kredas, ke li estis tute Dio kaj tute homo samtempe.

2. “Naturo” kiel persono:

Tio signifus, ke ene de Kristo estis du personoj, unu dia kaj unu homa. Sed tio kontraŭas la kredon de la Eklezio, ke Kristo estas unu sola persono.

3. “Naturo” kiel esenco aŭ substanco:

Tio implicas, ke Kristo posedas du esencojn: unu dian kaj unu homan. Sed per tio, la Eklezio efektive kreis novan dion per siaj propraj manoj, ĉar “esenco” rilatas al la mema estaĵo de io, al ĝia realeco, identeco, origino, substanco kaj fundamentaj elementoj.

Kiel povas dia esenco kunfandiĝi kun homa esenco?

Kiel povas dia esenco unuiĝi kun la polvo de la tero, kiu estas la esenco de la homa estaĵo?

6. La asertoj de Cirilo la Granda kaj Atanasio la Apostola estas nur filozofiaj ideoj sen religia bazo:

Ambaŭ vivis en la 4-a kaj 5-a jarcentoj, kaj ili apartenis al la Aleksandria Lernejo, kiu forte kliniĝis al platona filozofio kaj alegoria interpreto de doktrinoj.

La studemuloj de Aleksandrio ĉefe koncentriĝis pri la dieco de Kristo pli ol pri lia homeco.

Iliaj asertoj ne havas fundamenton en la Biblio, nek en la instruoj de Kristo, nek en la instruoj de liaj disĉiploj — nek eĉ en tiuj de Paŭlo.

Do, iliaj opinioj estas simple filozofiaj ideoj, kiuj ne povas esti bazo por religia kredo.

Krome, iliaj vidpunktoj kontraŭas la instruojn de pli fruaj Patroj de la Eklezio, pli proksimaj al la tempo de Jesuo, kaj ankaŭ tiujn de aliaj teologiaj lernejoj, kiel la Lernejo de Antioĥio.

La Lernejo de Antioĥio fokusis pri konkretaj kaj palpeblaj realaĵoj, kaj baziĝis sur laŭvorta interpreto de la Skriboj, ne simbola. Ĝi ankaŭ fondis siajn instruojn sur historiaj faktoj, racia analizo kaj la verkoj de la unuaj Patroj de la Eklezio.

Ĉapitro Tri

En la morto de Kristo, kiu spirito foriris: lia dia spirito aŭ lia homa spirito?

La kialo por la aserto, ke Kristo havis du spiritojn:

Laŭ la kristana doktrino, Kristo estis krucumita, mortis, kaj lia spirito forlasis lian korpon. Tio starigas fundamentan demandon:

Kiel povas Dio morti?

Dio estas eterna kaj ne mortas, do la morto de Kristo nulus lia dieco, kio siavice subfosus la doktrinon pri peko kaj elaĉeto.

Krome, la morto de Kristo implicas, ke lia senanima korpo fariĝis senvalora, ĉar ĝi restis simple korpo sen spirito. Sed kiel povus la korpo de Dio esti senvalora?

Ĉar la “Vorto de Dio” prenis sur sin homan korpon, tio signifas, ke tiu korpo fariĝis dia, ĉar Dio enkarniĝis en ĝi.

Krome, ĉar laŭ la Eklezio la spirito de Kristo revenis al tiu korpo dum lia resurekto, tio signifas, ke ĝi estis certe sankta korpo, kiu ne povus esti sen spirito — eĉ ne dum unu sola momento!

Tial oni elpensis tute novan ideon — kiu neniam antaŭe estis konceptita — nome, ke en la korpo de Kristo kunekzistis du spiritoj: unu dia kaj unu homa, kiuj estis unuigitaj en la homa korpo kaj neniam disiĝis unu de la alia, eĉ ne sur la kruco, nek en la momento de morto, nek eĉ post la morto.

Ĉu ankaŭ la dia spirito foriris el la senanima korpo de Kristo?

1. La aserto, ke la dia spirito restis unuiĝinta kun la homa spirito post forlaso de la korpo de Kristo, starigas gravan demandon:

Kiel povas du spiritoj resti unuiĝintaj post la morto de Kristo?

Imagu vidi du spiritojn unuiĝintajn — ĉu tio ne implicus la ekziston de **du apartaj personoj**, ne unu sola?

Ekzemple, se la dia spirito de Kristo parolus pri sia korpo, ĝi dirus:

“Ĉi tio estas mia korpo.”

Sed se ĝi parolus pri la homa spirito de Kristo, ĉu ĝi vere dirus:

“Ĉi tio estas mia alia spirito” aŭ “Ĉi tio estas mia homa spirito”?

Ĉu havus ian sencon aserti, ke **Dio** [Glorata kaj altigita estu Li super tiaj atribuoj!] havas **alian spiriton**, kiu estas **homa**?

2. La aserto, ke la dia spirito restis unuiĝinta kun la senanima homa korpo de Kristo post la foriro de la homa spirito, kontraŭdiras logikon kaj rezonon.

Tiu nocio estas tute malracia kaj nelogika; ĝi eĉ povus esti konsiderata unu el la sep mirindaĵoj de la mondo!

Ni parolas pri senanima korpo, tio estas, korpo sen spirito. Do kiel iu povas aserti, ke la dia spirito ankoraŭ estis en la korpo, kaj samtempe diri, ke la korpo estis morta?

Ĉu tio ne estas kontraŭdiro en si mem?

Krome, la frazo “la unuiĝo de la dia spirito kun la homa spirito kaj la korpo” implicas enloĝiĝon, ne enkarniĝon.

Kiu mortis sur la kruco?

Se ni diras, ke nur la homa naturo mortis, tio kontraŭdiras la doktrinon pri krucumo kaj elaĉeto, kiu postulas, ke tiu kiu estas krucumita kaj elaĉetas la homaron devas esti Dio mem

[Glorata kaj altigita estu Li super tiaj atribuoj!].

Se ni diras, ke Dio mortis [Glorata kaj altigita estu Li!], tio estas neebla, ĉar Dio ne mortas.

Se ni diras, ke kaj la dia spirito kaj la homa spirito mortis kaj eliris kune el la korpo de Kristo, tio signifas, ke lia korpo restis tute senviva kaj malplena je ambaŭ naturoj (kion la Eklezio malakceptas). Krome, kiel jam dirite: Dio ne mortas!

Tial ni vidas, ke la afero estas ekstreme kompleksa, kaj ĉiu, kiu pensas, ke li komprenas ĝin plene, efektive miskomprenas ĝin.

Por klarigi, ke ĉi tiu tuta afero ne estas pli ol vortludo, kaj ke la troa ekzaltado de Kristo fare de la Eklezio kondukis al ĉiuj ĉi kontraŭdiroj, ni revenu al pli frua ekzemplo pri enloĝiĝo:

En **Mateo 8:32**, oni diras:

“32 Li diris al ili (al la demonoj): ‘Iru’, kaj ili eliris kaj eniris en la porkojn. Subite, la tuta ŝafaro ĵetiĝis deklive en la maron kaj dronis en la akvo.”

Kiam ĉi tiuj porkoj dronis kaj mortis, **kiu spirito ilin forlasis?**

Ĉu ĝi estis la spirito de la porkoj?

Ĉu ĝi estis la spirito de la demonoj?

Aŭ ĉu ambaŭ?

Kompreneble, ambaŭ spiritoj foriris: la propra spirito de la porkoj kaj la spirito de la demonoj.

Tamen, ekzistas grava distingo:

La spirito de la porkoj foriris kiel animo forlasanta senaniman korpon, dum la spiritoj de la demonoj foriris kiel enloĝintaj estaĵoj, kiuj estis loĝintaj en la korpoj de la porkoj post posedado kaj kontrolo.

Do, tiuj kiuj dronis estis la porkoj, ne la demonoj.

Tio signifas, ke la demonoj ne enkarniĝis kiel porkoj, sed nur enloĝis en ili. La porkoj jam havis siajn proprajn korpojn kaj spiritojn.

Se la demonoj estus enkarniĝintaj kiel porkoj, tio signifus, ke ili kreis por si mem korpojn en la formo de porkoj, sen animo, anstataŭ eniri en jam ekzistantajn porkojn.

Aplikante tion al la krucumo de Kristo:

El tio fariĝas tiel klara kiel taglumo, ke estis la homa naturo kiu mortis, kaj ke Dio neniam estis ene de tiu viro, ĉar Dio ne mortas kaj neniam unuiĝas kun Sia kreitaĵo.

Rilate la aserton de la Eklezio, ke Dio estis ene de Kristo, tio signifus, ke Lia ĉeesto estis enloĝiĝo, ne enkarniĝo — kaj tio tute detruas la doktrinon de la krucumo kaj elaĉeto! Krome, kiel islamanoj, ni malakceptas ambaŭ — kaj enloĝiĝon kaj enkarniĝon. (Glorata kaj altigita estu Li super tiaj atribuoj!)

Ĉapitro Kvaro

La malsamaj doktrinoj pri ĉu Kristo havis nur “dian spiriton kaj menson,” nur “homan spiriton kaj menson,” aŭ “du spiritojn kaj du mensojn”

1. La doktrino, ke Kristo havis nur dian spiriton kaj dian menson:

Multaj klerikoj, kiel Apolinaro el Laodiceo, episkopo de Laodiceo (315–382), kredis, ke Kristo ne havis homan spiriton nek homan menson, ĉar la “Vorto de Dio” mem estis la dia spirito kaj la menso de Dio. Tial, li ne bezonis homan spiriton por doni vivon, nek homan menson por havi liberan volon.

Tiel, Apolinaro neis la ekziston de racia homa animo en Kristo por eviti la implicon, ke Kristo konsistis el du personoj: unu dia kaj unu homa.

Li asertis, ke same kiel homo estas kunmetita el korpo, animo kaj racia spirito, simile, la “Enkarniĝinta Vorto de Dio” devus esti kunmetita el korpo, animo kaj racia spirito — kiu estas la Hipostazo de la Vorto (tio estas, lia dieco).

2. La doktrino, ke Kristo havis nur homan spiriton kaj homan menson (la doktrino de enloĝiĝo kaj kunuleco):

Grupo de klerikoj kredis, ke Kristo havis nur unu spiriton, kiu estis homa. Laŭ tiu kredo, la Virgulino Maria ne naskis Dion, sed nur homon, en kiun la Spirito de la “Vorto de Dio” enloĝis dum la bapto kaj forlasis lin antaŭ lia morto sur la kruco.

Laŭ ĉi tiu doktrino, la enloĝiĝo de la “Vorto de Dio” estis en formo de kunuleco kaj ĉeesto, ne vera enkarniĝo.

Tiu ĉi kredo estis subtenata de figuroj kiel Teodoro el Mopsuestia, episkopo de Mopsuestia (350–428), Paŭlo el Samosato, episkopo de Antioĥio (200–275), kaj Nestorio, patriarko de Konstantinopolo (386–450), inter aliaj.

Nestorio, en sia kvara letero al Proklos (390–447), skribis:

“Ili asertas, ke la vivodonanta dieco estas submetata al morto kaj aŭdacas redukti la Logon (Hipostazon de la Vorto) al la nivelo de teatraj mitoj, kvazaŭ li estus infano envolvita en bantukoj, kiu poste mortis. Pilato ne mortigis la diecon, sed la veston de la dieco.”

Nestorio ankaŭ diris:

“Mi neniam nomos ‘Dio’ du- aŭ trimonatan infanon.”

3. La doktrino, ke Kristo havis du spiritojn kaj du mensojn: unu dian kaj unu homan:

Alia grupo de klerikoj kredis, ke Kristo havis du spiritojn kaj du mensojn: unu dian kaj unu homan.

Tiuj estis la subtenantoj de la doktrino, ke Kristo havis du apartajn naturojn, unu dian kaj unu homan, kio estos traktata pli detale poste, se Dio volas.

Refuto de la tri doktrinoj:

1. Refuto de la doktrino, ke Kristo havis nur dian spiriton kaj dian menson:

1) Dio, kiu kreis la tempon kaj la spacon, ne povas esti limigita ene de malgranda kaj finhava homa korpo.

Dio kreis la universon, sed li ne estas parto de ĝi, nek loĝas en ĝi.

Se oni komparas la grandecon de homa estaĵo kun la Tero, poste la Tero kun la sunsistemo, kaj poste la sunsistemon kun la miliardoj da galaksioj en ĉi tiu universo, kiel povas iu aserti, ke la “Spirito de Dio” descendis kaj enkarniĝis en malforta homa korpo?

Kaj ĉio ĉi, supozeble, ĉar Dio ne povis (Glorata kaj altigita estu Li super tiaj atribuoj!) pardoni al Adamo pro tio ke li manĝis el arbo?

2) Se Kristo havis dian menson, tiam li estus ĉioscia, kaj lia “sciado kaj volo” estus identaj al tiuj de Dio.

Tamen, multaj versikloj en la Evangelioj konfirmas, ke Kristo havis nur homan menson, ne dian:

Marko 11:12–14 – La manko de scio de Kristo pri la figarbo:

“Poste, kiam ili eliris el Betania la sekvan tagon, Jesuo malsatis. Vidinte de malproksime figarbon kun folioj, li alproksimiĝis por vidi, ĉu li trovus ion sur ĝi. Sed veninte, li trovis nenion krom folioj, ĉar ne estis la sezono de figoj. Tiam li diris al ĝi: ‘Neniu iam manĝu frukton de vi.’”

Marko 13:32 – La manko de scio de Kristo pri la Tago de Juĝo:

“Sed pri tiu tago kaj horo neniu scias, nek la anĝeloj en la ĉielo, nek la Filo, sed nur la Patro.”

Tiuj tekstoj montras, ke Kristo ne estis ĉioscia, kio kontraŭdiras la ideon, ke li havis dian menson.

2. Refuto de la doktrino, ke Kristo havis nur homan spiriton kaj homan menson (la doktrino de enloĝiĝo kaj kunuleco):

Ĉi tiu doktrino subfosas la doktrinojn pri originala peko, enkarniĝo, krucumo kaj elaĉeto, ĉar ĝiaj subtenantoj kredas, ke tiu kiu mortis sur la kruco estis “Jesuo la homo”, en kiu loĝis la “Vorto de Dio”, sed sen vere enkarniĝi.

Krome, ili kredas, ke la “Vorto de Dio” forlasis Jesuon antaŭ lia morto.

Tamen, la doktrino de elaĉeto postulas, ke tiu kiu estis krucumita estu senfina estaĵo, tio estas Dio mem (glorata kaj altigita estu Li super tiaj asertoj), por ke lia oferado estu senlima kaj sufiĉa por elaĉeti la originalan pekon hereditan de Adamo.

Se nur homo mortis, tiam la elaĉeto estas limigita — kio kontraŭdiras la centran fundamenton de kristana teologio.

3. Refuto de la doktrino, ke Kristo havis du spiritojn kaj du mensojn, unu dian kaj unu homan:

Kiam alia grupo de klerikoj ekkomprenis, ke:

1) La doktrino, ke “Kristo havis nur spiriton kaj menson dian” estis malĝusta, ĉar ĝi kontraŭas multajn Evangeliajn tekstojn, kiuj konfirmas la homan personecon de Kristo, kaj

2) La doktrino, ke “Kristo havis nur spiriton kaj menson homajn” (kaj ke la “Vorto de Dio” nur enloĝis en li ĉe la bapto kaj forlasis lin antaŭ lia morto) ankaŭ estis malĝusta, ĉar ĝi detruus la fundamentajn doktrinojn de kristanismo (originala peko, enkarniĝo, krucumo, elaĉeto),

... ili decidis adopti **kompromisan doktrinon**: ke **“Kristo havis du naturojn: dian spiriton kaj menson, kaj homan spiriton kaj menson.”**

Tiu kredo celis konservi **kaj lian diecon kaj lian homecon**, sed — kiel ni vidos poste — ĝi ankaŭ kondukis al gravaj kontraŭdiroj.

Tiu doktrino povas esti refutata jene:

1. Ili faris Kriston du personoj, dum ili asertis ke li estis nur unu:

Aserti, ke Kristo havis du spiritojn en unu korpo kontraŭas la logikon. Tio signifus, ke estis du raciaj personoj en Kristo: unu dia kaj unu homa.

La Virgulino Maria ne povis naski du infanojn: unu estante Dio kaj la alia homo.

2. Ili faris Kriston unu sola persono kun du mensoj kaj du volo:

Estas neeble por unu persono havi du mensojn aŭ du volojn. La kvar Evangelioj konfirmas, ke “la volo de Kristo” estis homa volo malsama al la “volo de Dio.”

Johano 5:30:

“Mi mem ne povas fari ion. Mi juĝas laŭ tio, kion mi aŭdas, kaj mia juĝo estas justa, ĉar mi ne serĉas mian propran volon, sed la volon de Tiu, kiu sendis min.”

Mateo 26:39:

“Li iris iom pli antaŭen, falis vizaĝmalsupren al la tero kaj preĝis: ‘Mia Patro, se eblas, ke ĉi tiu pokalo pasu for de mi; tamen ne kiel mi volas, sed kiel vi volas.’”

Mateo 27:46:

“Mia Dio, mia Dio, kial vi forlasis min?”

Malgraŭ tiuj klaraj deklaroj, la Eklezio faris strangan aserton: ke la homa volo de Kristo subiĝis al lia dia volo, tiel evitante ajnan kontraŭdiron inter ili.

Sed kia logiko estas tio?

La termino “du volo” nature implicas “du personoj”, ne “unu personon kun du volo”.

Kiam Kristo diris “ne kiel mi volas”, li referencis sin mem per la pronomo “mi” (sendepende de tio, ĉu la Eklezio asertas, ke Dio kaj homo kune ekzistis en li). Poste li direktis siajn vortojn al Dio dirante “sed kiel vi volas”, sed li ne diris: “kiel volas la Filo aŭ la Vorto ene de mi.”

3. Tio konfirmas la doktrinon de enloĝiĝo kaj kunuleco:

Aserte ke Kristo havis du spiritojn, ili esence konfirmas, ke la feto ene de la Virgulino Maria estis simple la homa Jesuo —homo kun homa korpo kaj spirito—

, kaj ke poste la “Vorto de Dio” enloĝis en li, tiel kiel ĝi enloĝis en la ventro de Maria, sen unuigi nek kunfandiĝi kun ŝi.

Tio tute detruas la doktrinon pri la enkarniĝo de la Vorto, ĉar tio signifas, ke tiu kiu estis krucumita estis limigita homo, ne la senfina Dio.

4. La Kreinto kaj la kreitaĵo en unu sola korpo:

Se Kristo havis du spiritojn, tio signifus, ke la “kreita homa spirito” estis servanto al la “dia Kreanta spirito”.

Do kiel povas la Kreinto esti samtempe la kreitaĵo?

Kiel povas kunekzisti en unu korpo la Kreinto kaj la kreitaĵo?

Tio ankaŭ implicas, ke kiam Kristo sin prosternis en preĝo, ambaŭ —lia homa spirito kaj lia dia spirito— sin prosternis kune.

5. Ne estis bezono de homa spirito ene de Kristo:

La ĉefa funkcio de spirito estas doni vivon al la korpo. Se la Spirito de Dio jam estis ene de la korpo de Kristo, ĝi estus la fonto de la vivo. Do kial estus bezono de alia vivfonto?

6. Kiel povas spirito havi alian spiriton ene de si?

La Eklezio instruas, ke la Spirito de la “Vorto de Dio” enkarniĝis en homa korpo, tio estas, ĝi prenis korpon kiel veston por aperi en ĝi.

Sed kiel povas la Eklezio aserti, ke estis dua spirito ene de Kristo?

Ni povas kompreni kiel spirito povas enkarniĝi, sed kiel spirito povas enloĝi ene de alia spirito?

Spirito jam estas kompleta estaĵo — kial ĝi bezonus alian?

La ĉeesto de du spiritoj kontraŭdiras la doktrinon pri enkarniĝo kaj konfirmas, anstataŭe, la doktrinon de enloĝiĝo kaj kunuleco.

7. Kiel determinis la Eklezio, ke Kristo havis dian spiriton kaj homan spiriton?

Kiel povas la Eklezio aserti ion por kio ĝi ne havas ajnan evidenton — nek el la vortoj de Kristo, nek el la instruoj de liaj disĉiploj, nek el la kvar Evangelioj?

Ĉapitro Kvin

La apero de doktrinoj pri la naturo de Kristo

Pro la versikloj en la Evangelioj kiuj priskribas kiel Kristo estis batita, krucumita kaj mortis, kaj kiel li preĝis, fastis, adoris kaj alvokis Dion, ekestis demandoj kiel:

Kiel li povus esti Dio mem?

Kiel la Virgulino Maria povus esti naskinta Dion?

Tiel aperis teologia lernejo kiu enkondukis strangan ideon:

Kristo havis **du naturojn**: unu dian kaj unu homan.

Tamen, ĉi tiu ideo kondukis al novaj teologiaj problemoj:

Kio estas la rilato inter tiuj du naturoj?

Kiel ili unuiĝis en unu sola korpo?

Ĉu ili kunfandiĝis aŭ restis apartaj?

Aŭ ĉu ili unuiĝis sen miksiĝi nek disiĝi?

Pro tiuj kontraŭdiroj, aperis multaj malsamaj sektoj, ĉiu kun sia propra interpreto pri la naturo de Kristo. Inter ili:

1. Monofizismo (doktrino de unu sola naturo):

Ĉi tiu doktrino instruas, ke Kristo havis du naturojn —dian kaj homan— sed ke post la enkarniĝo, ambaŭ kunfandiĝis en **unu sola dia naturo**.

Laŭ ĉi tiu kredo, la homa naturo (la homo) estis sorbita de la dia naturo (Dio), tiel kiel guto da vinagro malaperas en oceano.

Tial, Kristo estis vidata kiel “unu sola hipostazo kaj unu sola persono kun unu sola naturo: Dio-homo.”

Unu el la plej elstaraj anoj de ĉi tiu doktrino estis Eŭtiko, superulo de monaĥejo en Konstantinopolo kiu enhavis pli ol 300 monaĥojn.

2. Diofizismo (doktrino de du naturoj):

Ĉi tiu doktrino asertas, ke Kristo havis du apartajn naturojn —dian kaj homan— kiuj restis neŝanĝitaj, nemiksitaj kaj nedisigeblaj post la enkarniĝo.

Unu el la plej konataj subtenantoj de ĉi tiu doktrino estis papo Leono la 1-a (Leono la Granda), patriarko de Romo (mortis 461).

En sia letero al Flaviano, patriarko de Konstantinopolo (mortis 449), li kritikis la monofizisman kredon de Eŭtiko kaj deklaris:

“Do, konservante la proprecojn de ambaŭ naturoj kaj substancoj en unuigita persono, majesto akceptis humilecon, forto akceptis malforton, kaj eterneco akceptis mortecon.

Tiu sama, kiu, restante en la formo de Dio, estis la kreinto de la homaro, fariĝis homo en la formo de servanto. Ĉiu naturo retenas siajn proprajn proprecojn sen difekto, tiel kiel la dia naturo ne forigas la formon de servanto, nek la formo de servanto malpligrandigas la dian naturon.

La Filo de Dio malsupreniris en ĉi tiun suban mondon, elirante el la ĉiela trono, sed ne forlasante la gloron de la Patro, naskiĝante en nova ordo, per nova naskiĝo. Nova ordo, ĉar la nevidebla fariĝis videbla, la nekomprenebla deziris esti komprenata; la eterna komencis ekzisti en la tempo; la Sinjoro de la universo prenis la formon de servanto, kaŝante la grandiozecon de sia majesto. La senpasia Dio ne hontis fariĝi pasiebla homo, kaj la senmorta akceptis submetiĝi al la leĝoj de morto.”

Kiam ĉi tiu letero estis legita en la Koncilio de Kalcedonio (451), la ĉeestantaj episkopoj proklamis:

“Tio estas la kredo de la Patroj, tio estas la kredo de la Apostoloj. Ni ĉiuj kredas tion, kaj ĉiuj ortodoksuloj gardas tiun kredon.

Kiu ne kredas tion, estas ekskomunikita. Petro parolas per la buŝo de Leono. Tio estas la instruo de la Apostoloj. Tio estas la vera kredo.”

Ĉu tio estis la definitiva solvo pri la naturo de Kristo?

Ne. Aliaj teologiaj lernejoj poste kritikis la diofizismon, kiel ni vidos plu.

3. Miafizismo (doktrino de unu sola kunmetita naturo):

Ĉi tiu doktrino instruas, ke Kristo havis du naturojn —unan dian kaj unun homan—, sed ke ili unuiĝis en unu sola naturo: la naturo de la Enkarniĝinta Vorto. La du naturoj ne povis esti disigitaj, kunfanditaj aŭ ŝanĝitaj post sia unuiĝo.

Ĉi tiun kredon subtenas la Orientaj Ortodoksaj Eklezioj (kopta, armena, siria, etiopa kaj hinda).

Kiam Dioskoro, patriarko de Aleksandrio (390–454), vidis, ke papo Leono I (patriarko de Romo) kaj Flaviano (patriarko de Konstantinopolo) antaŭenigis la doktrinion, ke Kristo havis du naturojn kaj du volojn post la unuiĝo, li aktive kontraŭis ĝin kaj diris:

“Kristo estas unu. Li estis invitita al nupto kiel homo, kaj li transformis akvon en vinon kiel Dio. En ĉiuj siaj agoj, li restis unu.”

Li ankaŭ citis Cirilon de Aleksandrio, kiu diris:

“La unuiĝo de la Vorto de Dio kun la korpo estas kiel la unuiĝo de la animo kun la korpo, aŭ kiel tiu de fajro kun fero. Kvankam ili estas el du malsamaj naturoj, unufoje unuiĝinte, ili fariĝas unu.

Same, Kristo estas unu sola Mesio, unu sola Sinjoro, unu sola naturo kaj unu sola volo.”

4. Paulikianismo (doktrino de adopto):

Ĉi tiu doktrino, nomita laŭ Pablo de Samosata, episkopo de Antioĥio (200–275), instruis, ke Kristo estis Filo de Dio per adopto, ne laŭ naturo.

La Virgulino Maria naskis Jesuo'n la homon, kaj poste la Vorto de Dio enloĝis en li, farante lin dia.

Do Kristo estis homo kiu fariĝis dia, ne Dio kiu fariĝis homo.

Dum la krucumo, la Vorto de Dio forlasis lin, kaj nur lia homa naturo mortis.

5. Nestorianismo:

Nomita laŭ Nestorio, patriarko de Konstantinopolo, ĉi tiu doktrino instruis, ke la Virgulino Maria ne naskis Dion, sed nur homon, kaj ke la Vorto de Dio enloĝis en Jesuo dum lia baptado (kiel rakontite en Mateo 3:16), sed forlasis lin antaŭ lia morto sur la kruco.

La enloĝiĝo de la dieco ne estis hipostaza unuiĝo (t.e. unuiĝo de la dia esenco kun la homa esenco), sed nur ĉeesto kaj akompano.

Tial, ne ekzistis unuiĝo inter la homa kaj dia naturoj en la persono de Jesuo Kristo; estis nur rilato inter homo kaj dieco.

Tio estas: Kristo havis du malsamajn hipostazojn —unu dian kaj unu homan.

Tial, Maria ne devas esti nomita Theotokos (Patrino de Dio), sed nur Patrino de Jesuo.

La kreitaĵo ne povas naski la Kreinton, kaj tio kio naskiĝas el la karno estas nur karno.

Teodoro de Mopsuestia, episkopo de Mopsuestia (350–428), amiko de Johano Krisostomo, instruis:

La “Vorto de Dio” loĝis en la homo Jesuo kaj uzis lin kiel ilon por la savo de la homaro.

La unuiĝo inter ili estis ekstera (nur konekto), ne hipostaza unuiĝo. Tial, la ligo inter ili estis la homa spirito.

La dia esenco ne kuniĝas kun la homa esenco, kaj la dia naturo ne kuniĝas kun la homa naturo.

Teodoro konsideris la “Vorton de Dio” kiel kompletan personon, kaj Jesuo'n la homon kiel kompletan personon.

Do en Kristo estis du personoj: unu dia kaj unu homa, kiuj estis ekstere kunigitaj kiel ligo.

Per tiu ekstera unuiĝo, ili estis konsiderataj unu sola persono.

Sekvoj de tiuj teologiaj disputoj:

Multaj aliaj sektoj aperis, sed ni ne povas mencii ilin ĉiujn ĉi tie.

Ĉiuj tiuj doktrinoj estis etikeditaj kiel herezoj fare de la defendantoj de la miafisita kaj diofisita doktrinoj.

Indas rimarki, ke ĉiuj tiuj tiel nomataj “herezoj” estis gvidataj de gravaj episkopoj, patriarkoj kaj papoj, kun grandaj sekvantaj komunumoj en malsamaj regionoj.

Ekzemple, patriarko Nestorio, profunde influita de la teologiaj principoj de la Antioĥia Skolo, estis kontraŭbatalita en sia kristologia doktrino fare de papo Cirilo de Aleksandrio, kiu estis profunde influita de la principoj de la Aleksandria Skolo.

En Antioĥio, teologoj kaj interpretistoj estis pli proksimaj al aristotela filozofio, koncentritaj je videblaj kaj konkretaj realaĵoj.

Ili baziĝis sur laŭvorta interpreto de la Skriboj, apogante sin sur historiaj informoj, racia analizo, komparoj inter bibliaj versikloj kaj filozofiaj teorioj.

Tial ili pli emfaze atentis pri la homeco de Kristo kaj lia tera vivo ol pri lia dieco.

Aliflanke, la Aleksandria Skolo pli inklinis al platonismo kaj alegoria interpreto de teologiaj demandoj.

La klerikoj de Aleksandrio ĉefe koncentriĝis je la diececo de Kristo, pli ol je lia homeco.

Tiu malsamaj teologiaj aliroj fariĝis ĉiam pli intensaj pro sekta biaso kaj rivalecoj por episkopaj postenoj.

Ĉi tiu teologia disputo kaŭzis la **Grandan Skismon de la jaro 451**, dum la **Koncilio de Kalcedonio**, dividante la Eklezion en:

Kalcedonaj Eklezioj: Tiuj kiuj akceptis la decidojn de la Koncilio de Kalcedonio kaj asertis, ke Kristo havas du naturojn, dian kaj homan, sen miksiĝo nek disiĝo.

Ĉi tio inkluzivas la Katolikan Eklezion kaj la Orientajn Ortodoksajn Ekleziojn de Grekio, Rusio, Rumanio, Serbio, Hungario kaj Jerusalemo.

Poste, la protestantaj eklezioj ankaŭ adoptis ĉi tiun kredon.

Ne-kalcedonaj Eklezioj: Tiuj kiuj malakceptis la decidojn de la Koncilio kaj kredis, ke Kristo havas nur unu naturon, la “naturo de la enkarniĝinta Vorto”, kiu konsistas el la unuiĝo de la dia kaj la homa naturoj en unu sola, sen miksiĝo nek disiĝo.

Tio inkluzivas la kopta, siria, armena, etiopa kaj hinda ekleziojn.

Tiuj, kiuj malakceptis la decidojn de la Koncilio, alfrontis severajn persekutojn.

Ĉapitro Seso

La Kredo de Kristo kaj Liaj Disĉiploj

Post ĉiuj supraj deklaroj, opinioj, filozofioj kaj diversaj doktrinoj de la pastroj, kaj la multaj koncilioj okazigitaj por determini finan opinion pri Kristo kaj lia naturo, ni nun prezentos, en la plej simpla maniero, la ĝustan kredon kiun Kristo kaj liaj disĉiploj havis, kiel klare esprimita en la Biblio.

La kaŭzo de ĉiuj tiuj malsamaj doktrinoj inter la klerikoj estas la troa glorado de Kristo, kredante ke li devas esti Dio [Dio nin gardu!], ĉar li naskiĝis sen patro kaj faris miraklojn.

Tamen ili pretervidis la fakton, ke ankaŭ Adamo estis kreita sen patro nek patrino, kaj ke ĉiuj profetoj kaj senditoj faris miraklojn kiel videblan pruvon de sia misio. Fari miraklojn ne signifas esti dio!

La Kredo de Kristo, ke Li estis Profeto kaj Sendito de Dio:

Evangelio laŭ Marko 6:4:

“Tiam Jesuo diris al ili: ‘Profeto ne estas sen honoro krom en sia hejmlando, inter siaj parencoj kaj en sia propra domo.’”

Kiel oni vidas, Kristo klare nomis sin profeto kaj nenie diris ke li estas Dio nek la Hipostazo de la Vorto.

Evangelio laŭ Luko 13:33:

“Tamen hodiaŭ, morgaŭ kaj la sekvan tagon mi devas daŭrigi mian vojon, ĉar ne eblas, ke profeto pereu ekster Jerusalemo.”

La Kredo de la Popolo, ke Kristo estis Profeto:

Kiam Jesuo revivigis mortintan junulon laŭ la volo de Dio, la popolo ne diris ke li estis Dio, sed ke li estis profeto.

Evangelio laŭ Mateo 21:10–11:

“Kiam Jesuo eniris en Jerusalemon, la tuta urbo ekscitiĝis kaj demandis: ‘Kiu estas ĉi tiu?’ La homamaso respondis: ‘Tiu estas Jesuo, la profeto el Nazareto en Galileo.’”

Evangelio laŭ Luko 7:16:

“Timo kaptis ĉiujn, kaj ili gloris Dion, dirante: ‘Granda profeto leviĝis inter ni, kaj Dio vizitis Sian popolon!’”

Evangelio laŭ Johano 6:14:

“Kiam la homoj vidis la miraklon kiun Jesuo faris, ili diris: ‘Ĉi tiu ja estas tiu profeto kiu devas veni en la mondon!’”

Evangelio laŭ Mateo 21:46:

“Sed kiam ili volis aresti lin, ili timis la popolon, ĉar la popolo opiniis lin profeto.”

La Kredo de la Disĉiploj de Kristo, ke Li estis Profeto:

Unua prediko de Petro – Agoj 2:22:

“Viroj de Izrael, aŭskultu ĉi tiujn vortojn: Jesuo el Nazareto, viro aprobita de Dio inter vi per mirakloj, signoj kaj agoj, kiujn Dio faris per li meze de vi, kiel vi mem scias...”

Prediko de Petro en la templo – Agoj 3:13:

“La Dio de Abraham, de Isaak kaj de Jakob, la Dio de niaj prauloj, gloris Sian servanton Jesuon...”

Nota: Kvankam Petro nomis Kriston “servanto” per la frazo “Sian servanton Jesuon”, iuj tradukoj ŝanĝis la vorton “servanto” al “Filo”! Jen la greka traduko eldonita de la oficiala Greka Ortodoksa Eklezio:

«Ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, ο Θεός των προπατόρων μας, έδειξε τη δόξα του Ιησού του δούλου Του.»

La Kredo de Kristo, ke Li estis Sendita Nur al la Izraelidoj, Ne por la Elaĉeto de la Homaro:

Evangelio laŭ Mateo 15:21–26:

“Kaj jen virino Kanaanea el tiu regiono venis al li, kriante: ‘Sinjoro, Filo de David, kompatu min! Mia filino estas grave posedita de demono.’

Sed li ne respondis ŝin. Tiam liaj disĉiploj aliris lin kaj petis: ‘Forpelu ŝin, ĉar ŝi ĝenas nin per sia kriado.’

Li respondis: ‘Mi estas sendita nur al la perditaj ŝafoj de la domo de Izrael.’

Sed ŝi alvenis kaj adorkliniĝis antaŭ li, dirante: ‘Sinjoro, helpu min!’

Li diris: ‘Ne decas preni la panon de la infanoj kaj ĵeti ĝin al la hundetoj.’”

Kristo ne estis kristano, nek liaj disĉiploj, kaj ili ne portis krucojn:

Agoj 11:26:

“Kaj en Antioĥio, la disĉiploj unuafoje estis nomitaj kristanoj.”

Per la graco de Dio, tio konkludas la Unuan Parton.